

JUSTITSMINISTERIET

Udlændingeafdelingen

Dato: 30. januar 2014
Kontor: Kontoret for Internationalt udlændingesamarbejde
Sagsbeh: Anne Ruberg
Sagsnr.: 2012-38-0069
Dok.: 1055072

OPDATERET GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT

vedrørende forslag om ændring af forordning 539/2001/EF om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (visumforordningen)

Revideret notat. Ændringerne er markeret med kursiv.

Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet.

KOM(2012) 650 endelig

Resumé

Forslaget er ikke omfattet af retsforbeholdet, idet det følger af artikel 6 i protokollen om Danmarks stilling, at forbeholdet ikke finder anvendelse i forhold til foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser. Forslaget har navnlig til formål at overføre fem caribiske østater og elleve østater i Stillehavet til listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for visum. I løbet af 2013 er der fremsat ændringsforslag, som navnlig går ud på, at De Forenede Arabiske Emirater, Colombia og Peru tillige føjes til listen. For så vidt angår Colombia og Peru er dette dog under forudsætning af opfyldelse af bestemte krav. Forslaget vurderes at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Forslaget har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der ses bred opbakning til forslaget blandt medlemsstaterne. Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for forslaget.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

1. Baggrund

Rådets forordning nr. 539/2001/EF (visumforordningen) fastlægger en liste over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser (negativlisten), og en liste over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (positivlisten).

For at afgøre om statsborgere fra et givent tredjeland skal være underlagt visumpligt eller ej, foretages der en individuel vurdering på grundlag af en række kriterier. Der lægges således bl.a. vægt på risikoen for ulovlig indvandring fra det pågældende land, risikoen for medlemsstaternes offentlige orden og sikkerhed samt EU's relationer med det pågældende tredjeland. Endvidere tages der hensyn til den regionale samhørighed, således at lande, der tilhører samme region, som udgangspunkt behandles ens i forhold til et eventuelt krav om visum.

Da vurderingen af disse kriterier kan ændre sig løbende, revideres negativ- og positivlisten med regelmæssige mellemrum. Forordningen er således ændret otte gange siden vedtagelsen.

Kommissionen har den 7. november 2012 fremsat forslag til ændring af visumforordningen, som indebærer, at fem caribiske østater og elleve østater i Stillehavet overføres fra negativlisten til positivlisten.

Forslaget behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF artikel 294, hvorefter der kræves enighed mellem Europa-Parlamentet og Rådet.

Forslaget er fremsat under henvisning til Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 77, stk. 2, litra a, om den fælles politik for visa og andre tilladelser til kortvarige ophold. Da forslaget er fremsat i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, finder protokollen om Danmarks stilling anvendelse.

Ifølge artikel 1 i protokollen om Danmarks stilling deltager Danmark ikke i Rådets vedtagelse af foranstaltninger, der foreslås i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, og ifølge artikel 2 er ingen af de foranstaltninger, der er vedtaget i henhold til TEUF, tredje del, afsnit V, bindende for Danmark.

Det følger imidlertid af protokollens artikel 6, at artikel 1, 2 og 3 ikke finder anvendelse på foranstaltninger, der udpeger de tredjelande, hvis stats-

borgere skal være i besiddelse af visum ved passage af medlemsstaternes ydre grænser, eller foranstaltninger vedrørende en ensartet udformning af visa.

Danmark deltager således i vedtagelsen af ændringerne af visumforordningen, og ændringerne er bindende for og finder anvendelse i Danmark.

Som led i trilogforhandlingerne er der i 2013 fremsat en række ændringsforslag til forslaget. Ændringsforslagene har navnlig til formål at tilføje De Forenede Arabiske Emirater, Colombia og Peru til positivlisten og at tilføje kriterier til vurderingen af tredjelande, som kan optages på positivlisten.

2. Indhold

Kommissionen har den 7. november 2012 fremsat forslag til ændring af forordning 539/2001/EF om fastlæggelse af listen over de tredjelande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser, og listen over de tredjelande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (visumforordningen).

Ændringen indebærer, at fem caribiske østater og elleve østater i Stillehavet overføres fra listen over de lande, hvis statsborgere skal være i besiddelse af visum ved passage af de ydre grænser (negativlisten), til listen over de lande, hvis statsborgere er fritaget for dette krav (positivlisten).

De fem caribiske østater, som ifølge Kommissionens forslag overføres til positivlisten, er: Dominica, Grenada, Saint Lucia, Saint Vincent og Grenadinerne samt Trinidad og Tobago.

Om overførelsen af disse lande til positivlisten bemærker Kommissionen bl.a., at de pågældende lande ikke repræsenterer en risiko for EU's medlemsstater, hvad angår ulovlig indvandring eller offentlig orden og sikkerhed. Kommissionen anfører endvidere, at der er tale om veletablerede demokratier med en god levestandard og en stabil vækst i økonomien. Landene har bevist, at de er i stand til at håndtere den globale finansielle krise, og de har gode relationer til EU og til de internationale finansielle institutioner. Kommissionen bemærker også, at man i 2006 overførte fire lande fra den samme region til positivlisten, hvilket ikke har haft negative følger i forhold til ulovlig indvandring eller offentlig sikkerhed eller orden. Ende-

lig bemærker Kommissionen, at der i de pågældende lande er få eller ingen repræsentationer, som kan udstede Schengen-visum.

Der lægges ikke med Kommissionens forslag op til, at anvendelse af biometriske pas skal være en betingelse for at overføre de fem caribiske østater til positivlisten. Kommissionen bemærker i den forbindelse, at de pågældende lande har meget sikre maskinlæsbare pas, og at de har til hensigt at udskifte disse pas med biometriske pas i den nærmeste fremtid.

De elleve østater i Stillehavet, som ifølge Kommissionens forslag overføres til positivlisten, er: Kiribati, Marshalløerne, Mikronesien, Nauru, Palau, Samoa, Salomonøerne, Østtimor, Tonga, Tuvalu og Vanuatu.

Kommissionen bemærker i den forbindelse, at de seneste statistikker viser, at ingen af disse lande giver anledning til ulovlig indvandring til EU. Endvidere er EU-medlemsstaterne kun repræsenteret i to af de elleve lande. De pas, der udstedes af de pågældende lande, er maskinlæsbare og indeholder et tilstrækkeligt antal sikkerhedstræk. Kommissionen har således heller ikke i forhold til disse lande fundet grundlag for at stille krav om anvendelse af biometriske pas.

Den foreslåede ændring indebærer herudover, at nogle specifikke kategorier af britiske statsborgere, som ikke er statsborgere i Storbritannien eller Nordirland, overføres til positivlisten, da disse ikke vurderes at udgøre en risiko med hensyn til ulovlig indvandring til Schengen-området.

Endelig indebærer den foreslåede ændring, at Sydsudan, der i juli 2011 erklærede sig formelt uafhængig af Sudan, opføres på negativlisten.

Med udgangspunkt i udfaldet af trilogforhandlinger er forslaget blevet drøftet på en række møder i rådsregi i efteråret 2013. På denne baggrund er der fremsat ændringsforslag, som fortsat forhandles.

Et led i dette forslag er, at der ud over de 16 lande, som det oprindelige forslag omhandler, overføres yderligere tre lande til positivlisten. Det drejer sig om De Forenede Arabiske Emirater, Colombia og Peru. For så vidt angår Colombia og Peru dog således, at statsborgere fra disse lande først fritages fra kravet om visum, hvis Rådet sidenhen på baggrund af risikovurderinger fremlagt i Kommissionens rapport(er) endeligt godkender dette.

Et andet led i forslaget er, at der i præamblen tilføjes et yderligere kriterium til vurderingen af tredjelande, som ønskes optaget på positivlisten, nemlig hensynet til de økonomiske fordele, som en visumfritagelse vil kunne medføre, særligt i forhold til turisme og udenrigshandel. Desuden er indføjet, at man i relation til kriteriet om EU's relationer med det pågældende tredjeland bl.a. skal tage hensyn til, om man i det pågældende land respekterer menneskerettighederne og fundamentale frihedsrettigheder.

3. Gældende dansk ret

Sagen giver ikke anledning til at redegøre for gældende dansk ret.

4. Lovgivningsmæssige og statsfinansielle konsekvenser

Sagen har hverken lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser.

5. Høring

Kommissionens oprindelige forslag har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Akademikernes Centralorganisation, Advokatsamfundet, Amnesty International, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Flygtningehjælp, Danske Regioner, Dansk Røde Kors, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening (KL), Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte (KTO), Københavns Kommune, Lederne, Landsorganisationen i Danmark (LO), Offentligt Ansattes Organisationer (OAO), Rigspolitiet, Rådet for Etniske Minoriteter, Søfartsstyrelsen samt Udlændingestyrelsen.

Ingen af de hørte myndigheder og organisationer havde bemærkninger til forslaget.

6. Nærhedsprincippet

En afgørelse om at ændre listerne og overføre tredjelande fra negativlisten til positivlisten eller omvendt falder inden for Unionens enekompetence, jf. TEUF artikel 77, stk. 2, litra a. Ændringsforslaget vurderes derfor at være i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

7. Andre landes kendte holdninger

På møder i rådsregi har medlemsstaterne tilkendegivet bred opbakning til forslaget om overførsel af de oprindelige 16 lande, De Forenede Arabiske Emirater, Colombia og Peru til positivlisten.

8. Foreløbig dansk holdning

Fra dansk side er man generelt positivt indstillet over for ændringsforslaget.

Man lægger fra dansk side vægt på, at statsborgere fra de pågældende østater ikke vurderes at repræsentere en risiko for EU's medlemsstater, hvad angår ulovlig indvandring eller offentlig orden og sikkerhed.

For så vidt angår De Forenede Arabiske Emirater lægger man fra dansk side vægt på, at Kommissionen vurderer, at landet ikke repræsenterer en risiko for EU's medlemsstater hvad angår ulovlig indvandring eller offentlig orden og sikkerhed.

Med hensyn til Colombia og Peru lægger man fra dansk side vægt på, at landene ikke fritages fra kravet om visum, før Kommissionen har vurderet, at landene ikke udgør en risiko for EU's medlemsstater, hvad angår ulovlig indvandring eller offentlig orden og sikkerhed m.m.

For så vidt angår forslaget om at indsætte yderligere kriterier til vurdering af, hvorvidt tredjelande kan optages på positivlisten lægger man fra dansk side vægt på, at det fortsat vil være afgørende, at det pågældende land ikke udgør en risiko for EU's medlemsstater, hvad angår ulovlig indvandring eller offentlig orden og sikkerhed m.m.

9. Europa-Parlamentet

Forslaget til ændring af visumforordningen behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure, jf. TEUF artikel 294, der indebærer, at forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet.

Den 21. oktober 2013 stemte et flertal i Europa-Parlamentet for det oprindelige forslag til ændring af visumforordningen og for desuden at føje De Forenede Arabiske Emirater, Colombia og Peru til positivlisten.

Derudover foreslog Europa-Parlamentet ændringer til kriterierne for vurderingen af, hvilke landes statsborgere der kan fritages for kravet om visum. Endvidere foreslog Europa-Parlamentet indført en oplysningspligt for Kommissionen i forhold til forhandlinger om visumfritagelsesaftaler.

10. Orientering af andre af Folketingets udvalg

Det opdaterede grund- og nærhedsnotat sendes – ud over til Folketingets Europaudvalg – til Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik.